

9. Karrosseri, opbygning m.v.

9.07 Udgange, indstigningshjælpemidler m.v. i personbil M2/M3

9.07 Udgange, indstigningshjælpemidler m.v. i personbil M2/M3

9.07.001 Generelle bestemmelser

- (1) Udgang kan være udstigningsdør (d.v.s. dør, der benyttes til passagerernes normale ind- og udstigning), nødudgangsdør, nødudgangsvindue eller nødudgangsløp.

For at en dør kan anses som en udstigningsdør, skal døren være sidehængslet eller tophængslet, mens en bundhængslet (to-delt) bagklap, ikke kan anses som en udstigningsdør.

- (2) Udgang i bagsiden (den del af køretøjet, der vender bagud) kan erstattes af en nødudgangsløp på betingelse af, at der findes udgang i begge køretøjets sider så tæt ved bagsiden som muligt.

- (3) Enhver passager skal have adgang til påbudte udgange.

Rejseleder o. lign. anses som passager.

Uanset ovenstående bestemmelse kan påbudt dør i køretøj, som anvendes til kørsel med småbørn eller psykisk udviklingshæmmede personer, være forsynet med sikringssystem (børnelås), således at døren ikke umiddelbart kan åbnes indefra af passagererne. For sådanne sikringssystemer gælder følgende:

- Sikringssystemet må ikke kunne hindre eller besværliggøre dørens normale betjening udefra.*
- Sikringssystemet må ikke kunne bringes i funktion fra køretøjets indvendige side efter, at døren er lukket. Undtaget herfra er sikringssystemer, der betjenes centralt fra førerpladsen.*

- (4) Bestemmelserne i afsnit 9.07 gælder ikke for en sæderække, hvor der er adgang til en dør i hver side ud for sæderækken.

9.07.002 Udstigningsdør

- (1) Den fri gennemgangsbredde skal være mindst 0,55 m, dog 0,50 m målt mellem håndlister.

Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervsmæssig personbefordring.

- (2) Indvendige håndtag skal være således indrettet, at døren ikke uforvarende kan åbnes.

Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervsmæssig personbefordring.

- (3) Ved automatiske døre skal der umiddelbart ved døren såvel udvendigt som indvendigt findes en anordning, der sætter automatikken ud af funktion, så døren kan åbnes manuelt.

9. Karrosseri, opbygning m.v.

9.07 Udgange, indstigningshjælpermidler m.v. i personbil M2/M3

Før 01.04.86: *Gælder kun for køretøj til erhvervmæssig personbefordring.*

Kravet om udvendig anordning gælder ikke.

Anordningen

- a) skal være anbragt tydeligt synligt; udvendigt højst 1,80 m over vejbanen og indvendigt mindst 1,60 m over gulvet.

Ved gulv forstås det sted, hvorfra anordningen betjenes.

Før 01.04.10: *Skal være anbragt tydeligt synligt; udvendigt højst 1,80 m over vejbanen og indvendigt mellem 1,50 m og 1,80 m over gulvet.*

Før 01.04.86: *Kravet til højeste placering gælder ikke.*

- b) skal kunne fungere, uanset om køretøjets el-anlæg eller anden energiforsyning svigter,
  - c) skal tydeligt afmærkes med anvisning på, hvorledes den betjenes, og
  - d) kan afskærmes og plomberes for at hindre misbrug.
- (4) For automatiske døre, som ikke direkte kan overvåges fra førerpladsen eller fra fast konduktørplads, hvorfra de betjenes, gælder følgende:

Før 01.04.86: *Gælder kun for køretøj til erhvervmæssig personbefordring og indrettet til befordring af mere end 22 passagerer.*

- a) Der skal ved førerpladsen findes en signalanordning, som giver signal, indtil den automatiske dør er helt lukket. Signalanordningen skal være styret af dørens faktiske bevægelse.
  - b) Der skal indvendigt være anbragt et arrangement af spejle eller fjernsynsudstyr, så føreren umiddelbart fra førersædet kan overvåge samtlige automatiske døre incl. trin m.v.
- (5) Udstigningsdør skal være placeret i køretøjets højre side eller bagside.

Supplerende udstigningsdør i køretøj, indrettet til befordring af højst 12 passagerer, kan være placeret i køretøjets venstre side.

Før 01.04.93: *Gælder ikke.*

- (6) Automatisk udstigningsdørs konstruktion og betjeningssystem skal være af en sådan art, at passagererne ikke kan komme til skade eller komme i klemme i døren, når den lukker.

Hvis døren under lukning møder en klemkraft på højst 150 N, skal den automatisk åbne helt. Klemkraften kan kortvarigt være over 150 N, men ikke over 300 N.

Genåbningssystemet skal kontrolleres ved hjælp af en stang med et tværsnit på 60 x 30 mm og med afrundede hjørner med en radius på 5 mm. Stangen holdes vandret gennem døråbningen ca. 1,20 m over bussens gulv (første

9. Karrosseri, opbygning m.v.

9.07 Udgange, indstigningshjælpemidler m.v. i personbil M2/M3

indvendige trin) med stangens bredeste sider lodret, hvorefter døren lukkes, og det kontrolleres, at døren automatisk genåbner.

Før 01.04.10: Gælder ikke.

9.07.003 Nøddugangsdør

- (1) Den fri gennemgangsbredde skal være mindst 0,55 m.

Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervsmæssig personbefordring.

- (2) Døren må ikke være indrettet som skydedør eller sammenklappelig dør. Dog accepteres skydedør som nøddugangsdør i et køretøj med højst 22 passagerer, såfremt det er godtgjort, at døren kan åbnes uden brug af værktøj efter udførelse af frontalkollisionstest i henhold til [ECE-regulativ 12](#).

Automatisk virkende dør kan være nøddugangsdør, såfremt den let kan åbnes manuelt, uanset om energitilførslen fungerer.

Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervsmæssig personbefordring.

- (3) Døren skal åbne udad og være forsynet med såvel udvendigt som indvendigt håndtag. Det udvendige håndtag skal være anbragt højst 1,80 m over vejbanen. Det indvendige håndtag skal være således indrettet, at døren ikke uforvarende kan åbnes.

Bestemmelsen kan anses for opfyldt, uanset døren er forsynet med et låsetøj, der forhindrer, at døren kan åbnes udefra. Låsetøjet skal dog være således indrettet, at døren uden vanskelighed kan åbnes indefra.

Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervsmæssig personbefordring.

- (4) Døren skal såvel udvendigt som indvendigt tydeligt afmærkes med »nøddugang« eller standardiseret nøddugangssymbol. Der skal om fornødent forefindes en tydelig betjeningsvejledning.

Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervsmæssig personbefordring.

Kravet om udvendig afmærkning gælder ikke.

9.07.004 Nøddugangsvindue

- (1) Den fri gennemgangsåbning skal være mindst 0,50 m høj, mindst 0,70 m bred og have et areal på mindst 0,40 m².

Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervsmæssig personbefordring. Vinduet skal være mindst 0,50 m højt og mindst 0,50 m bredt.

Glasarealet skal være mindst 0,375 m², dog mindst 0,50 m² for køretøj indrettet til befordring af mere end 22 passagerer.

Er der kun et vindue i bagsiden, skal glasarealet være mindst 0,50 m² henholdsvis 0,75 m².

9. Karrosseri, opbygning m.v.

9.07 Udgange, indstigningshjælpermidler m.v. i personbil M2/M3

Ved beregningen af glasarealer ses der bort fra den formindskelse, der fremkommer ved eventuelle hjørnerundinger.

- (2) Nøddudgangsvindue, der ved lodret deling kan opdeles i to nøddudgangsvinduer, anses som to udgange.
- (3) Vinduet skal være indrettet således, at glasset på simpel måde kan fjernes uden brug af værktøj.

Bestemmelsen anses ikke for opfyldt, såfremt vinduet alene er nedrulleligt.
Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervsmæssig personbefordring.

- (4) Ruden skal være fremstillet af hærdet glas.

Et nøddudgangsvindue må ikke være forsynet med film eller tape, medmindre film eller tape indgår i EU-typegodkendelsen.

Op til 25% af et nøddudgangsvindues areal tillades dog forsynet med tape i form af Tempo 100-mærkat(er), nøddudgangssymbol/-tekst, logotape, reklametape eller lignende, såfremt det resterende frie, sammenhængende areal opfylder størrelseskravet i pkt. (1). Tapen må ikke ubrudt føres udover glassets yderkant.

Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervsmæssig personbefordring.

- (5) På et synligt sted ved vinduerne eller under loftet skal der være anbragt værktøj til at knuse glasset.
Der skal være mindst 1 stk. værktøj for hver påbegyndt 20 passagerpladser, dog mindst 2 stk.

Rejseleder o.lign. anses som passager.
Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervsmæssig personbefordring.

- (6) Vinduet skal såvel udvendigt som indvendigt tydeligt afmærkes med »nøddudgang« eller standardiseret nøddudgangssymbol. Der skal indvendigt forefindes en tydelig betjeningsvejledning.

Indvendigt monteret mærkat er tilstrækkelig, såfremt den er synlig og tydeligt læsbar udefra.

Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervsmæssig personbefordring.
Kravet om udvendig afmærkning gælder ikke, såfremt bestemmelsen i pkt. (3) er opfyldt.

- (7) Bestemmelsen i pkt. (3) skal dog ikke være opfyldt, såfremt der umiddelbart ved hvert nøddudgangsvindue er anbragt værktøj til at kunne knuse glasset. Er disse værktøjer anbragt under vinduerne, skal der tillige være anbragt tilsvarende værktøjer under loftet ud for hvert nøddudgangsvindue. Værktøjet kan for at hindre tyveri være fastgjort til køretøjet ved hjælp af wire eller lignende, dog således at værktøjet kan bruges uden vanskelighed.

9. Karrosseri, opbygning m.v.

9.07 Udgange, indstigningshjælpemidler m.v. i personbil M2/M3

Der skal være mindst ét stk. værktøj pr. nødudgangsvindue.

Værktøjet til knusning af ruden kan være bygget ind i selve glasset.

9.07.005 Nødudgangslem

- (1) Nødudgangslem kan være taglem eller gulvlem.
- (2) Den fri gennemgangsbredde skal være mindst 0,50 m.
Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervmæssig personbefordring.
- (3) Summen af den fri gennemgangslængde og -bredde skal være mindst 1,20 m.
Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervmæssig personbefordring.
- (4) Nødudgangslem skal på simpel måde og uden brug af værktøj kunne åbnes såvel udefra som indefra.
Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervmæssig personbefordring. Kravet om åbning udefra gælder ikke.
- (5) Nødudgangslem skal såvel udvendigt som indvendigt tydeligt afmærkes med »nødudgang« eller standardiseret nødudgangssymbol. Der skal endvidere forefindes en tydelig betjeningsvejledning.
Før 01.04.86: Gælder ikke.
- (6) Gulvlem skal være hængslet, så den åbner indad i passagerrummet, eller kunne stødes ind i passagerrummet.
- (7) Gulvlem skal være forsynet med et lydsignal, der advarer føreren, hvis den ikke er rigtigt lukket. Det er låsen i gulvlemmen og ikke selve lemmens bevægelse, der skal udløse denne anordning. Dette krav finder ikke anvendelse, hvis gulvlemmen låses automatisk, når køretøjet bevæger sig med en hastighed på over 5 km/h.
- (8) Nødudgangslem, der er beregnet til at stødes ud, må ikke, når den benyttes, blive fuldstændigt adskilt fra køretøjet, så lemmen er til fare for andre trafikanter.
Før 01.04.10: Gælder ikke.

9.07.006 Adgang til udgange

- (1) Højden fra gulv til loft skal være mindst:
  - a) 1,250 m i køretøj indrettet til befordring af højst 12 passagerer.
  - b) 1,325 m i køretøj indrettet til befordring af mere end 12 passagerer, men højst 22 passagerer.
  - c) 1,750 m i køretøj indrettet til befordring af mere end 22 passagerer, dog 1,650 m på øverste etage i køretøj med to etager.Bestemmelserne gælder ikke umiddelbart inden for udstigningsdør eller

9. Karrosseri, opbygning m.v.

9.07 Udgange, indstigningshjælpebidler m.v. i personbil M2/M3

nøddugangsdør eller for arealer, som udelukkende er beregnet til siddende personer eller personer på pågældende sæde(række) og eventuelt tillige som adgang til nøddugangsvindue.

Bestemmelserne gælder endvidere ikke for terrængående bil indrettet til befording af højst 12 passagerer.

For ståpladsareal er der krav om lofthøjde på 1,90 m.

Påbudte nøddugange må ikke spærres ved montering af skikasse på bus.

Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervsmæssig personbefordring.

- (2) Adgangen til udstigningsdør kan umiddelbart inden for udstigningsdøren være spærret af ét enkeltsæde, der opfylder bestemmelserne i pkt. **10.01.022** (4).

Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervsmæssig personbefordring.

- (3) Adgangen til nøddugangsdør:

- a) må i køretøj indrettet til befording af højst 12 passagerer højst være spærret af to sæder eller sæderækker.
- b) må i køretøj indrettet til befording af mere end 12 passagerer højst være spærret af et enkeltsæde eller et dobbeltsæde umiddelbart inden for nøddugangsdøren.

Sæde, der spærre adgangen til nøddugangsdør, skal opfylde bestemmelserne i pkt. **10.01.022** (5).

Førersæde anses ikke for at spærre adgang til nøddugangsdør forudsat, at det ikke er nødvendigt at klemme sig ind mellem rat og førersæde for at benytte nøddugangsdøren.

Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervsmæssig personbefordring.

- (4) I køretøj indrettet til befording af mere end 22 passagerer skal der til udstignings- og nøddugangsdør være en fri adgang af mindst 0,40 m's bredde, målt i sædehøjde, og mindst 0,50 m, målt i 0,85 m's højde. Sker adgangen til udstigningsdør langs forkanten af et sæde eller mellem to tværsæder med front mod hinanden, skal den fri bredde, målt i sædehøjde, forøges med 0,125 m henholdsvis 0,25 m.

*For køretøj til befording af højst 22 passagerer, se pkt. **10.01.022** (3).*

Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervsmæssig personbefordring.

- (5) I køretøj indrettet til befording af mere end 22 passagerer skal midtergangen have en bredde af mindst 0,30 m, målt i sædehøjde, og mindst 0,40 m, målt i 0,85 m's højde. Ved målingen skal
- ses bort fra det areal, der ligger inden for 0,125 m foran et sæde, målt fra dets forkant,
  - forskydelige sæder være skudt ud mod midtergangen, og

9. Karrosseri, opbygning m.v.

9.07 Udgange, indstigningshjælpemidler m.v. i personbil M2/M3

- klapsæder være udklappet.

For køretøj til befordring af højst 22 passagerer, se pkt. 10.01.022 (3).

Før 01.04.86: Gælder kun for køretøj til erhvervmæssig personbefordring.

- (6) For køretøj, der udelukkende er indrettet med siddepladser og kan medbringe flere end 22 passagerer, kan sæderne på den ene eller begge sider af midtergangen være forskydelige i sideretningen, således at midtergangens bredde kan nedsættes til en mindste gangbredde på 0,22 m. Det forudsættes, at det ved hjælp af en på hvert sæde placeret betjeningsanordning, der er let tilgængelig for en person, der står i midtergangen, er muligt – også når sædet er belastet – at bringe dette til let og om muligt automatisk at returnere til en position svarende til en mindste gangbredde på 0,30 m.

9.07.007 Lift til kørestolsbrugere

En lift er (i modsætning til en rampe) kendetegnet ved, at der sker løft, dvs. at konstruktionen udfører en elevatorbevægelse.

Det påhviler ikke synsvirksomheder at udøve kontrol med, at de af Direktoratet for Arbejdstilsynet fastsatte forskrifter er overholdt.

Ved det første syn af køretøjet påses, at påbygning af lift ikke medfører unødigt fare for, at personer kan klemmes mellem lift og køretøj.

Endvidere påses ved det første syn af køretøjet, at kravene – som anført ved hvert punkt – er opfyldt, afhængig af køretøjets dato for første registrering:

- (1) En lift kan i opklappet stilling helt eller delvis dække påbudt udgang, såfremt der umiddelbart ved udgangen/liften såvel udvendigt som indvendigt findes en anordning, der sætter automatikken ud af funktion, så liften manuelt kan klappes bort fra udgangen.

Anordningen skal opfylde bestemmelserne i pkt. 9.07.002 (3) om anordning til manuel åbning af automatiske døre.

Før 01.04.86: Kravet om udvendig anordning gælder ikke.

- (2) Lift må kun kunne fungere, når køretøjet holder stille. Ved løftning og sænkning af platformen skal en anordning, der forhindrer kørestolen i at rulle af, automatisk træde i funktion.

Før 13.02.04: Gælder ikke.

- (3) Liftens platform skal være mindst 0,80 m bred og mindst 1,20 m lang og liften skal kunne fungere, når den er belastet med 300 kg.

Belastning af lift under brug udføres stikprøvevis med en af fremstilleren medbragt belastning på 300 kg. I tilfælde af begrundet tvivl om liftens løfteevne,

9. Karrosseri, opbygning m.v.

9.07 Udgange, indstigningshjælpermidler m.v. i personbil M2/M3

anmodes fremstilleren om dokumentation herfor.

Før 13.02.04: *Gælder ikke.*

- (4) Betjeningsanordninger til liften skal være tydeligt afmærkede som sådanne, og liftens sænkede position skal angives af en indikator ved førerpladsen.

Førerpladsens indikator for sænket lift kan være aktiv i alle stillinger bortset fra fuldt opslået position.

Før 13.02.04: *Gælder ikke.*

- (5) Betjeningsanordningen skal være udformet således, at den, hvis den slippes, automatisk returnerer til afbrudt stilling. Idet dette finder sted, skal liftens bevægelse øjeblikkelig standse, og det skal være muligt at indlede en bevægelse i begge retninger.

Før 13.02.04: *Gælder ikke.*

- (6) Områder, der ikke er synlige for den person, der betjener liften, og hvor løfteanordningen kan gribe fat i eller klemme om genstande, skal være beskyttet af en sikkerhedsanordning (f.eks. en vendemekanisme).

Før 13.02.04: *Gælder ikke.*

- (7) Hvis en af disse sikkerhedsanordninger træder i funktion, skal løfteanordningens bevægelse øjeblikkelig standse, og en bevægelse i modsat retning indledes.

Punktet refererer kun til pkt. (6).

Før 13.02.04: *Gælder ikke.*

- (8) I tilfælde af svigt af en sikkerhedsanordning må liften ikke kunne betjenes, medmindre det er muligt at betjene den sikkert med håndkraft. Nødbetjeningsanordningens art og placering skal være tydeligt angivet. I tilfælde af svigt af energitilførslen, skal liften kunne betjenes med håndkraft.

Fremstilleren anmodes om at betjene liftens nødbetjeningsanordning, når en sikkerhedsanordning er afbrudt, hvis en sådan nødbetjeningsanordning er monteret. Er nødbetjeningsanordningen ikke monteret, må liften ikke kunne betjenes, så længe sikkerhedsanordningen er afbrudt.

Før 13.02.04: *Gælder ikke.*

9.07.008 Rampe til kørestolsbrugere

Det påhviler ikke synsvirksomheder at udøve kontrol med, at de af Direktoratet for Arbejdstilsynet fastsatte forskrifter er overholdt.

Ved det første syn af køretøjet påses, at påbygning af rampe ikke medfører unødigt fare for, at personer kan klemmes mellem rampe og køretøj.

Endvidere påses ved første syn af køretøjet, at kravene er opfyldt, som anført ved hvert punkt, afhængig af køretøjets dato for første registrering:

9. Karrosseri, opbygning m.v.

9.07 Udgange, indstigningshjælpemidler m.v. i personbil M2/M3

- (1) Maskinelt betjent rampe må kun kunne fungere, når køretøjet holder stille.
Før 13.02.04: Gælder ikke.
- (2) Betjeningsanordninger til rampen skal være tydeligt afmærkede som sådanne, og når rampen er lagt ud, skal dette vises af indikator ved førerpladsen.
Førerpladsens indikator for udlagt rampe kan være aktiv i alle stillinger bortset fra fuldt parkeret position.
Før 13.02.04: Gælder ikke.
- (3) En rampe skal være mindst 0,80 m bred. Rampens hældning, når den er lagt ud til en kantsten med en højde på 0,15 m, må ikke overstige 12%. Ved måling af rampens hældning kan karrosseriet være sænket ved hjælp af knælesystem.
Før 13.02.04: Gælder ikke.
- (4) Udvendige kanter skal være afrundet til en radius af mindst 2,5 mm. Udvendige hjørner skal være afrundet til en radius af mindst 5 mm.
Før 13.02.04: Gælder ikke.
- (5) Ramper, som har en længde på over 1,20 m, når de er klar til brug, skal forsynes med en anordning, som forhindrer kørestolen i at køre ud over siden.
Før 13.02.04: Gælder ikke.
- (6) Rampen skal kunne benyttes sikkert ved en belastning på 300 kg.
Belastning af rampen under brug udføres stikprøvevis med en af fremstilleren medbragt belastning på 300 kg. I tilfælde af begrundet tvivl om rampens løfteevne, anmodes fremstilleren om dokumentation herfor.
Før 13.02.04: Gælder ikke.
- (7) Når maskinelt betjent rampe lægges ud og trækkes ind, skal dette angives af gule blinklys og et akustisk signal; rampen skal være mærket med let synlige røde og hvide reflekterende advarselsstriber på de udvendige kanter.
Ved udlægning af maskinelt drevet rampe skal lys- og lydssignal være aktiveret i hele betjeningsperioden.
Før 13.02.04: Gælder ikke.
- (8) Vandret udlægning af maskinelt betjent rampe skal være beskyttet af en sikkerhedsanordning.
Før 13.02.04: Gælder ikke.
- (9) For maskinelt betjent rampe skal den vandrette bevægelse standse, hvis rampen belastes med en masse på 15 kg.
Før 13.02.04: Gælder ikke.

9. Karrosseri, opbygning m.v.

9.07 Udgange, indstigningshjælpermidler m.v. i personbil M2/M3

- (10) Hvis en af de ovenfor nævnte sikkerhedsanordninger for maskinelt betjent rampe træder i funktion, skal rampens bevægelse øjeblikkelig standse. I tilfælde af svigt af energitilførslen, skal rampen kunne betjenes med håndkraft.

Fremstilleren anmodes om at betjene rampen med håndkraft med afbrudt energiforsyning.

Før 13.02.04: Gælder ikke.

- (11) Når en rampe er placeret ved en udstigningsdør, der befinder sig inden for førerens direkte synsfelt, kan det godkendes, at rampen kan betjenes af føreren fra førersædet. I alle andre tilfælde skal betjeningsanordningerne være placeret i nærheden af rampen. De må kun kunne aktiveres og deaktiveres af føreren fra førersædet.

Før 13.02.04: Gælder ikke.

9.07.009 Knælesystem

- (1) Alle betjeningsanordninger, som aktiverer sænkning eller hævnning af en del af eller hele karrosseriet i forhold til vejbanen, skal være tydeligt afmærkede og være under førerens direkte kontrol.

Før 13.02.04: Gælder ikke.

- (2) Sænkningen eller hævnningen skal kunne standses og bevægelsen øjeblikkelig vendes om ved hjælp af en eller flere betjeningsanordninger, som er placeret inden for førerens rækkevidde, når han sidder i førerrummet, samt i nærheden af eventuelle andre anordninger til betjening af knælesystemet.

Før 13.02.04: Gælder ikke.

- (3) Når der er monteret et knælesystem, må køretøjet

- ikke kunne køre mere end 5 km/h, når karrosseriet befinder sig i en position, der er lavere end den normale kørehøjde
- ikke kunne hæves eller sænkes, når udstigningsdøren af en eller anden grund ikke kan aktiveres.

Inden prøvekørsel aktiveres knælesystemet for kontrol af, at bussen ikke kan køre hurtigere end ca. 5 km/t i andet end normal kørestilling. I normal kørestilling kontrolleres, at knælesystemet ikke kan aktiveres ved hastigheder over ca. 5 km/t.

Før 13.02.04: Gælder ikke.

9.07.022 Personbil M2

- (1) Personbil M2 skal være forsynet med:

- Et antal udgange i hver side, tilstrækkeligt til det antal personer, som køretøjet er indrettet til at befordre. En udstignings- eller nødudgangsdør er

9. Karrosseri, opbygning m.v.

9.07 Udgange, indstigningshjælpemidler m.v. i personbil M2/M3

tilstrækkelig til 30 personer og et nødudgangsvindue til 20 personer. For bil indrettet til befording af flere end 22 passagerer skal der dog mindst være to udgange i hver side, anbragt henholdsvis fortil og bagtil.

Før 01.04.86: *Gælder kun for personbil M2 til erhvervmæssig personbefordring.
Dieseldrevet bil med ståpladsareal udover midtergang og med mindst to udstigningsdøre skal i venstre side kun være forsynet med en udgang.*

Før 01.04.83: *Dieseldrevet bil med mindst to udstigningsdøre, der udelukkende benyttes på ruter i det storkøbenhavnske område eller andre større bymæssige bebyggelser, skal i venstre side kun være forsynet med en udgang.*

b) Udgang i bagsiden.

Før 01.04.86: *Gælder kun for personbil M2 til erhvervmæssig personbefordring.*

c) To udstigningsdøre eller en udstigningsdør og en nødudgangsdør. For bil indrettet til befording af flere end 22 passagerer skal dørene være anbragt i henholdsvis forreste og bageste halvdel af køretøjet.

For bil indrettet til befording af flere end 22 passagerer anses bestemmelsen for opfyldt, hvis dørene er således adskilt, at afstanden mellem dørenes lodrette midterplan ikke er mindre end 40% af passagerummets totallængde.

Før 01.04.86: *Gælder kun for personbil M2 til erhvervmæssig personbefordring og indrettet til befording af mere end 12 passagerer. Kravet gælder ikke, såfremt bestemmelsen i pkt. 9.07.004 (3) er opfyldt.*

(2) Bil indrettet til befording af højst 12 passagerer skal dog ikke være forsynet med udgang i venstre side, såfremt der forefindes dør i hver side ud for førerummet samt udstignings- eller nødudgangsdør i passagerummets højre side og bagside.

For bil uden adskillelse mellem førerrum og passagerum kan døren i højre side ud for førerrummet og døren i passagerummets højre side udgøres af samme dør.

(3) For bil i to etager gælder, at hver etage, for så vidt angår antallet og placeringen af udgange, anses som et køretøj. Udgangen i underetagens bagside kan dog erstattes af

- udgang i underetagens forside eller

9. Karrosseri, opbygning m.v.

9.07 Udgange, indstigningshjælpe midler m.v. i personbil M2/M3

- trappe til overetagen og supplerende udgang i overetagens bagside eller supplerende taglem.

For forrude indrettet som nødudgangsvindue finder bestemmelsen i pkt. **9.07.004** (7) ikke anvendelse, og ruden kan være fremstillet af lamineret glas.

- (4) Midtergangen på øverste etage i bil i to etager skal med én eller flere trapper være forbundet med adgangspassagen til en udstigningsdør på nederste etage eller til midtergangen på nederste etage i en afstand af højst 3,00 m fra en udstigningsdør. Såfremt der er to trapper, kan den ene gå til en nødudgangsdør på nederste etage.

Før 01.04.99: *Gælder ikke.*

- a) Personbiler, der udelukkende er indrettet med siddepladser, og som er indrettet til befording af flere end 30 passagerer på øverste etage, skal være forsynet med to trapper.

Før 01.04.99: *Gælder ikke.*

- b) Personbil, der er indrettet med både sidde- og ståpladser, og som er indrettet til befording af flere end 50 passagerer på øverste etage, skal være indrettet med to trapper.

Før 01.04.99: *Gælder ikke.*

9.07.023 Personbil M3

- (1) Personbil M3 skal opfylde bestemmelserne for personbil M2.
(2) For ledbus anses passagen mellem de to dele ikke som udgang.
(3) For ledbus følger den forreste del og den bageste del hver for sig reglerne for personbil M2.
(4) Dog:

- a) Skal bestemmelsen i pkt. **9.07.002** (4) b) ikke være opfyldt for den bageste del, såfremt:
- det nederste trin er forsynet med en trinkontrol, der giver signal ved førerpladsen, når trinnet er belastet af en passager, og
  - dørens forkant er forsynet med en føleliste, der automatisk standser og omstyrer dørens lukkebevægelse, såfremt dørens fuldstændige lukning hindres, f.eks. ved at en passager står i døråbningen.
- b) Skal den bageste del være forsynet med en udstigningsdør, men skal i øvrigt ikke opfylde bestemmelserne i pkt. **9.07.022** (1) c).

Før 01.04.86: *Ledbus skal ikke være forsynet med dør i bageste del, såfremt bestemmelsen i pkt. **9.07.004** (3) er opfyldt.*

9. Karrosseri, opbygning m.v.

9.08 Afskærmning bagtil mod underkøring (bagkofanger)

9.07.356 Sovebus

- (1) For sovebus skal de respektive bestemmelser til henholdsvis personbil M2 og M3 også være opfyldt med sæderne omdannet til liggepladser.
- (2) Midtergangen kan dog være mindre end 400 mm bred ved de øverste køjer, såfremt
  - midtergangens bredde – såvel ved de nederste som ved de øverste køjer – er mindst 300 mm, og
  - alle vinduer ud for køjerne er nødudgangsvinduer med værktøj til at knuse glasset anbragt ved hvert vindue.

9.07.364 Campingbil

- (1) Campingbil, der er indrettet til højst 9 personer, skal ikke opfylde bestemmelserne i afsnit 9.07.

Personantallet fastsættes på grundlag af fabrikantens oplysninger.

9.08 Afskærmning bagtil mod underkøring (bagkofanger)

9.08.001 Generelle bestemmelser

- (1) Afskærmning bagtil mod underkøring
  - a) skal give beskyttelse mod underkøring ved kollisioner bagfra med mindre køretøjer,
  - b) skal være anbragt højst 0,55 m over vejbanen (målt fra underkant ved køreklar vægt med evt. bogieløft sænket),
  - c) skal være anbragt højst 0,40 m fra køretøjets bageste punkt,
  - d) må ikke være bredere end bagakslen målt fra hjulenes ydre kant (der ses bort fra udbuling af dækket lige over kørebanen), eller være mere end 0,10 m smallere i hver side, og
  - e) skal have en højde på mindst 0,10 m.
- (2) Afskærmning bagtil mod underkøring skal opfylde de tekniske krav i [direktiv 70/221/EØF som ændret ved 2006/20/EF](#) eller [ECE-regulativ 58-02](#).

Dokumentation kan bestå i en af følgende ting:

- *godkendelse i henhold til de krævede bestemmelser (eller nyere).*
- *Rapport fra en prøvningsinstans.*
- *Erklæring fra køretøjs-/afskærmningsfabrikant eller dennes repræsentant.*

Dokumentation afleveres ved syn med henblik på første registrering her i landet, medmindre typegodkendelsen eller godkendelseserklæringen indeholder oplysning om afskærmning. Der skal dog ikke afleveres særskilt doku-